

Izhaja dnevno
vsaki
Torek
Sredo
Četrtek
in
Petek.

Issued Daily
every
Tuesday
Wednesday
Thursday
and
Friday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.
STEV. (No.) 26. CHICAGO, ILL., ČETRTEK 14. FEBRUARJA — HURSDAY, FEBRUARY, 14, 1924. LETO (Vol.) X.

Vojaki razorožujejo ljudi v Herrinu

GENERAL FOREMAN UKAZAL ZAPRETI VSAKEGA, PRI KATEREM SE NAJDE OROŽJE. — HUJSKAČ YOUNG POGNAN.

Herrin, Ill. — Ves William-son okraj je pod vojaško komando in vojaške enote so bile poslani na službeno delo, da morajo preiskati vsako hišo v okraju in pobrati vsako najmanjše orožje, ki se ga najde. Vse osebe, pri katerih bodo našli orožje se mora prijete in zapreti. To je ukaz vojaškega poveljnika generala Foremana, ki je z narodno gardo zasedel celi okraj.

Do včeraj je dospelo v mesto vse skupaj nekako 2500 vojakov, ki se dele v dve kavalarijske stotnije, več oddelkov mitraljeznikov in pehotnih stotnij. Mesto Herrin je glavni stan vojaškega poveljnika začasno.

TUTENKAMENOVA RA-KEY ODPRTA.

V kameniti rakvi so našli pozlačeno mumijo. — Veliko veselje med raziskovalci.

Luxor, Egipt. — V Tutenkamenovi grobnici, kjer je počivalo delo skoro petnajst mesecev se je zadnje dni zopet pričelo živahno življenje. Ameriški raziskovalec Howard Carter je odprl včeraj na slovesen način kamenito krsto faraona Tutenkamena, v kateri se nahaja pozlačena mumija. Kamenita krsta meri do tri metre dolžine in ni bila še nikdar odprta. Pri odpiranju so imeli smolo, ker jim je pokrov počil čez sredo. Zato se je delo zavleklo za dva dni dlje, ker morali so napraviti posebne potegovalne priprave, da sta se oba dela pokrova na enkrat dvignila kviško. Pri dviganju je bilo treba temeljite previdnosti, ker vsa stvar je radi starosti khrčljiva in najmanjše nepravilno ravnanje bi spridilo delo.

Vojaška komanda je odstavila policijskega načelnika Glenn Younga, ki se je s pomočjo Klanov sam proglasil, ko so se nemiri započeli. Young je obdolžen kot glavni hujskač pri zadnjih nemirih. Ljudstvo je bilo pomirjeno in staro sovraštvo že pozabljeno, ko je hujskač šel na delo in začel z novimi pogoni po privatnih hišah. Plamen sovraštva je na novo vzplamtel in posledice so bile, da je bilo zopet več ubitih in da je moglo vojaštvo priti v okraj, da bo naredilo mir. Kot govori poročilo je Young odšel v Marion, edino pravilno hiša pa bilo, da bi ga oblasti prijete in zapre, kar je hujskač zaslužil.

Grobnica je bila do zadnjih dni zapečaten. Le veža v grobnici je bila odprta, katero so razni turisti v velikem številu obiskovali. Toda notranje izbe grobnice so bile do 7. februarja popolnoma zaprte.

V grobnici se nahajajo razne umetne egiptovske podobe in slike. S tem se bo znamenito zgodovinsko faraonovo grobnico še bolj razglasilo in marsikaj se bo napisalo o njej. Med raziskovalci vlada silno veselje in zanimanje.

Doslej so zaprli dvanajst oseb, katere dolže krivde Cagleve smrti. Med temi je herrinski župan in okrajni šerif Galligan.

Italijanska — Romunska in Srbska kraljeva družina v zlahti.

Rim. — Poroča se, da je dospela v Rim romunska kraljica Marija in svrhu dogovora ženitve romunskega princa Nikolaja z italijansko princezijo Mafaldeo. Bo, bo, zlahta napreduje.

Rusija se udeleži mornariške konference.

Rim. — Konference, ki se bo vršila pod pokroviteljstvom lige narodov glede mednarodnega parobrodstva v Rimu, se udeleži tudi Rusija in Turčija. Konferenci bo predsedoval italijanski admiral Thaon.

Kitajski poslanik ne sme v Tibet.

Peking. — Britanske oblasti v Tibetu so prepovedale kitajskemu poslaniku vstop v pokrajino. Istotako je pokrajina zaprta za vse druge tujcemce. Kaj je dalo povod tej odrediti se še ne zna.

Požar v jetnišnici.

Pittsburgh, Pa. — Požar je izbruhnil včeraj na zapadnem delu mesta v jetnišnici. Zavlada je velika panika, med kaznjenci. Poročilo pravi, da sta bila dva stražarja ubita. Požar se je zanel v pralnici.

AMERISKE VESTI.

Washington. — Prezident Coolidge je odklonil, da bi on zahteval resignacijo mornarikega tajnika Denbya, kakor to zahteva rezolucija sprejeta v senatu s 47 glasovi proti 34. Prezident pravi, da ne vidi vzroka, da bi moral zahtevati resignacijo.

Washington. — Izdelovalci farmarskih strojev in potrebščin so obdolženi po zveznem strokovnem odboru konspiracije proti kooperativnemu trgu farmarjev. Izdelovalci se branijo prodajati direktno kooperativnim trgov farmarske stroje, samo zato, da bi jih mogli farmarji dražje plačevati posredovalcem. To se pravi — farmarjem nalašč nagajati.

Springfield, Ill. — Guvernerju Smallu se zopet očita razne stvari. Predbaciva se mu, da so bili njegovi advokati plačani iz javnih fondov ki so bili ljudska last. Nekomu možu, ki je opravljal neko pisarniško delo se je plačalo za 6 mesecev dela \$10.000. Zakaj se je temu možu toliko plačalo ni bilo javnosti nikdar pojasnjeno.

Waukegan, Ill. — Jule Barus je na lovu zadnji ponedeljek popoldne ustrelil medveda, ki se je potikal okoli jezera in se že parkrat prikazal ljudem. Medved je srednje velikosti.

New York. — Thomas Edison je zadnji ponedeljek slavil svoj 77. rojstni dan. Svojim prijateljem, ki so mu prišli čestitati h njegovemu rojstnemu dnevu je izjavil, da upa, da bo živel najmanj še deset let. Tako je prav, where is will there is a way!

Galesburg, Ill. — H. B. Ramsay avtomobilski šofir, ki je zavozil na ulici v otroški voziček in pri tem usmrtil 3-letnega Roberta Riley, je bil obsojen na okrožnem sodišču od enega leta v dosmrtno ječo radi umora.

Murphysboro, Ill. — V okolici med mestom Cairo in Tamarao v južnem Illinoisu so imeli te dni tajni sestanek Klani, kjer so sklenili, da če pride v Herrinu in William-son countiju do novih izgrediv, da se jih bo spravilo skupaj do 9 tisoč in bodo šli na pomoč Klanom v William-son okraj. Tako so krviželjni ti fanatiki.

Cuyahoga Falls, O. — Tukaj se je utopila 18-letna Miss Irene Buckner ko se je z avtomjem preobrnila v potok. V avtomju se je peljalo pet oseb. Ostali štirje so se rešili le imenovana se je zadušila predno so jo dobili iz vode.

Atlanta, Ga. — Pri požaru, ki je upepelil dom Mr. C. W. Dupree-ja sta zgorela oba gospodar in gospodinja. Rešila se je pred ognjem komaj stara mati, ki je skočila iz višjega nadstropja, ki se je pa tudi smrtno nevarno opekla.

Charlotte, N. C. — Znaní evangelistični pričur Billy Sunday je prejel te dni od Ku-kuksklanov v dar lepo denarnico vredno \$270. Ta slučaj torej jasno govori, da ima Klanizem veliko oporo v Protestantizmu.

NOVE ŽRTVE SNEŽENIH PLAZOV V ALPAH.

Velik sneg se trga iz gora in zasipava cele podgorske vasi. — Velikanski plaz uničil cel gozd.

Inomost. — Toliko snega se ne pomnijo po tirolskih Alpah, kakor ga je padlo zadnje tedne. Južno gorkejšje vreme, ki je nastalo zadnje dni pa povzročja, da se debele plasti snega trgajo z vrhov gora in raznih slapov ter zakrivajo cele doline in razne gorske kotline. Nekatere doline in kotline na Švicarskem in Tirolskem, ki so bile po več sto metrov globoke so napolnjene s snegom, ki je nadrsil z raznih hribov in gora.

Zadnje nedeljo so poročali, da je mrtvih do 30 ljudi. Sedaj se pa že sploh ne ve koliko jih bo, ker več vasi v podnožju je popolnoma zginito pod celimi gorami snega. V Zinkenbachtalu blizu Strobla je sneg zakril 22 drvarjev. Brzojavni in telefonski drogi so vsi podrti daleč na okrog. Pri Vredenbergu je plaz razdeljal železniško električno in več strojarjev je zgubilo življenje. Blizu Rothenbacha je velikanski plaz polomil najlepši smrekov gozd vreden več milijonov radi lepih smrek. Velikanski snežni plaz je vse poruval in potlačil. Poročila pravijo, da je zopet močno začel padati sneg in da nove nevarnosti so neizogibne.

Enake nezgode se tudi dogajajo po zgornjem Štajerskem. Tudi tam je več ljudi zgubilo življenje od plazov.

Poročnik Griffis se vrnil domov.

Chicago. — Junaški poročnik Griffis, ki je hotel prijete v Nemčiji znanega slackerja Bergdolla, ki je pobegnil h Nemcem je bil končno oproščen od nemških oblasti in se je te dni vrnil domov. Griffis so nemške oblasti pri njegovem poiskusu prijete in zapre. Poročilo pravi, da ga je sodnik, ki ga je obsodil, sedaj pri odhodu prosil oproščjenja.

Teamsterji na stavki.

Chicago. — Chicaški teamsterji so včeraj odšli na stavko. Zahtevajo mesto 9. urnega 8. urni delavnik. Več stavbinskega dela je vsled tega zadržanega.

Ameriški parnik v ognju.

London. — Po brezzičnem sporočilu od nekega italijanskega parnika se poroča, da se nahaja ameriški parnik Republique v plamenih.

Brezdelje v Poruhrju.

Pariz. — Nemški industrialec Thyssen izjavlja, da vsled pomanjkanja naročil bodo primorani zapreti več kovinarskih tovarn v Ruhrju in Porrenju. S tem bo postalo mnogo delavcev brezposelnih.

Kirkman, Ia. — Frank Hueschenberg se je smrtno ponesrečil, ko je sekal neko drevo, ki je padlo na njega in mu zlomilo vrat. Našli so mrtvega pod drevsom.

Iz Jugoslavije.

LIBERALCI, SAMOSTOJNEŽI, SOCIALISTI IN RADIKALI V OBJEMU. — RAZNOTERE DROBNE VESTI.

Narodni socialisti in srbski radikali.

Narodni socialisti skupno s samostojneži in starimi liberalci vzdržujejo radikalni dnevnik v Ljubljani. Ta dnevnik išče za NSS., za NNS., za SKS., in za NRS. (srbsko radikalni-jo.) Iz tega sledi, da mora ta dnevnik biti ali sam s seboj skregan ali pa so te 4 stranke že — eno. Zgodilo se je to zadnje, čeprav še ne formalno in se vsi štirje kompanjoni še ženerirajo to priznati. Zadnja številka narodno-socialistične "Nove Prave" sicer pravi, "da je spojitev NSS. z NRS. nemogoča, dokler (!) NRS. ne pomete z brezvestnimi in kapitalističnimi voditelji in ne začneja v praksi uveljavljati načela, izražena v svojem programu, ki je v marsičem podoben (!) narodno-socialističnemu." Nato v mili obliki našteva radikalom še nekaj grehov iz njihove prakse, na koncu pa ljubko in nežno pristavlja: "NSS. je stranka — kompromisov, ker jo uči zgodovina, da vodi ta način najhitreje in najbolj poceni do urejenih razmer v državi." Iz tega sledi naše stališče do NRS. kot najmočnejše stranke v državi." To se pravi. NRS. nerodno in slabo dela, ampak lep narodno socialističen program ima. Ta program se imenuje kompromis, kako poceni priti na vrh. In po ceni je NSS. prišla do radikalnega glasila in radikalske pomoči.

in mlinarico na Perovem.

Hajduk.

Veliko županstvo Baške oblasti v Čačaku je proglasilo radi raznih vlovov, tatvin in ropov v smislu členu 10. zakonca o javni varnosti, Risima Vučičevića za hajduka. Določni, ki ga aretirajo ali ubije, dobi 2000 kron nagrade.

Odvetniški izpit

je napravil včeraj pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani ljubljanski podžupan g. dr. Ivan Stanovnik. Častitamo!

Neznan žepar

je ukradel iz žepa v sukničju pazniku Salezijanskega zavoda na Rakovniku listnico, v kateri je bilo 6000 K.

Smrtna kosa.

Dne 15. januarja smo pokopali pri sv. Duhu vrliga moža Jakoba Golobiča iz Štrekljehca pri Semicu. Bil je zares pravi mož.

Telefonska šola.

V Belgradu se v kratkem osnuje telefonska šola, v kateri bodo izdelovali tudi optične predmete za vojaško in zasebno rabo.

Umrl je

16. m. m. v Prelogu (Medjimurje) g. Anton Čobal, glasbeni umetnik na orglah in glasovirju, v 18. letu starosti. Rojen je bil v Št. Andražu pri Velenju.

Sodišču izročen zločin.

V zapore okr. sodišča v Mariboru je bil te dni izročen Jakob Pernek, iz Janžvega vrha pri Ptuj, ki je na Stefanovo umoril kmečkega sina iz iste vasi Franca Rojca. Oba sta se vračala iz nekakega vinotočja, kjer je Rojč vinjen

(Dalje na 1. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s peto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dem ali na zadnje pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštino:	
500 — Din.	\$ 6.60
1000 — Din.	\$ 12.85
2500 — Din.	\$ 32.00
5000 — Din.	\$ 68.50
10.000 — Din.	\$ 128.00
Lir	
100 — Lir	\$ 6.20
200 — Lir	\$ 10.05
500 — Lir	\$ 24.25
1.000 — Lir	\$ 47.25

Pri pošiljках nad 10.000 Din. in nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja žestokrat menja, dostikrat dočela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljave naključje po cenah onega dne, ki ni sprejemno denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljave naslovite na — SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK
70 — 9th AVENUE, NEW YORK CITY.

EDINOST

(UNITY)

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in sobota. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

Published by:

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA: Za Zedinjene države za celo leto\$4.00
Za Zedinjene države za pol leta\$2.00
Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto\$4.75
Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta\$2.50

SUBSCRIPTION: For United States per year\$4.00
For United States per half year\$2.00
For Chicago, Canada and Europe per year\$4.75
For Chicago, Canada and Europe per half year\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priobčene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morajo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1919. at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Kdo je odgovoren za zločin v Herrinu?

V Herrinu in celem Williamson countiju je zopet proglašen preki sod. V Countiju samem se nahaja skoro dva polka vojaštva pehote in kavalarije. In vendar je ta okraj komaj prebolel slični upor in slično razburjenje.

Velikomestni časopisi pravijo, da slična razburjenja in spopadi bi se že v kali lahko zadržalo, ako bi imela država Illinois državno policijo. Ne iščejo vzrokov odkod izvirajo slična razburjenja, ampak samo govore, kako bi se jih zadržalo. Kaj pomagajo take govornice? Govorimo rajši, kako bi se reformiralo ljudi, da bi takih razburjenj ne uprizarjali. In najprvo najdimo izvor odkod to izvira.

Če pogledamo nepristransko na že številne Herrinske slučaje najdemo, da se vsi izbruhi nemirov sučejo okoli osi Klanov, ki rujejo in delajo na vse pretege proti tujezemskim podanikom, proti katoličanom in drugim elementom, ki jih Klani sovražijo. Šerif Young je sam vodja Klanov, to odkrito pripoveduje časopisje. Da on vodi pogone proti krščevam suhaške postave je navadna krinka, za katero se Klani skrivajo in delajo lepe, da bi rekli Amerikanci, češ, saj Klani niso slabi ljudje, saj vendar vodijo boj za upostavitve zakonitih postav, itd. Izza te krinke pa zija krvno sovražstvo proti tujezemskim podanikom, proti katoličanom in drugimi narodnostmi. Odtod izvira ves boj.

Lahko bi staval vsakdo kolikor bi hotel, da ako bi preganjani tujezemci in nekateri že naturalizirani državljani uprizorili pogon po hišah Klanov, da bi znabit našli več krščev suhe postave, kot so jih pa Klani našli na njih strani.

Zato pada krivda na odgovorne javne oblasti, ker dovoljujejo take pogone Klanom, ki jih uprizorjajo iz vseh drugih namenov kot dobrih. Javne oblasti bi morale nastopiti in kaznovati začetnike tega razburjenja in ti začetniki so Klani. Take pogone naj vrše zato pooblašteni uradniki, ne pa kakšni maskiranci, kakor so Klani.

Posledica vsega tega bo, da bodo kaznovani nedolžni. To zato, ker prefrigani Klani so se skrili za sto procentni Amerikanizem, češ mi branimo postaviti da si jo ravno nasprotno v največji meri onečaščujejo. Uplivni faktorji v okraju so na strani Klanov, ako niso sami Klani, kaj čuda potem, da tolikokrat izbruhnejo slični poboji, ki so največja sramota za vse javne oblasti. Še večja sramota pa je to, da se potem kaznuje nedolžne in glavne povzročitelje pusti pri miru.

Ako bo javna oblast v tej deželi šla to pot, zna enkrat še krvavo obžalovati to svojo brezbriznost. Kar se sedaj dogaja po gotovih lokalnih posameznih držav, zna nekega dne zaplamteti po vsej Uniji in kaj bo potem si lahko vsak predstavlja.

Brezmiselno je misliti, da bodo od Klanov preganjani trpeli slične hudobno zasnovane njih nečedne komedije. Vlada pa, če čudi še kaj odgovornosti bi morala tajno organizacijo Klanov, ki ruši mir in red v državi pod raznimi krinkami kratkomalo prepovedati. Ako tega ne bo storila, potem je dokaz, da je upliv Klanov višji od nje.

"Tea-pot" škandal.

Oljnega škandala še ni konec. Še vedno prihajajo pred senatsko komisijo nove pričče, ki polagajo pod oljni lonec svoja polena, da tembolj iz njega kipi.

Za enkrat se nahaja mornariški tajnik Denby v največji zagati. On je odgovoren kot vrhovni uradnik vseh mornariških zadev, torej tudi tistega ozemlja ob obalah, ki so v rokah zvezne vlade, katere mornarica potrebuje za skupni aparat mornarice Združenih držav.

Ozemlje v Kaliforniji, ki je last vlade je bogato oljno polje. da se iz tega polja dobi za Unijo kake dohodke, zato je vlada to polje oddala v najem znanemu oljnemu magnatu Dohenyu in Sinclairju. Toda pri tej najemini se je delalo pod roko. Veliki komišni so šli v gotove žepce. Stvar je prišla v javnost in se sleherni dan bolj razkrinkuje. Tajnik Fall za notranje zadeve je v tej zadevi prizadet. Za njim je prišel mornariški tajnik Denby, ki se nahaja v jako veliki zagati. On je bil glavni faktor, ker je pogodbo podpisal. V svojem zagovoru se je baje izdal, da on sploh ni vedel natančno za celo pogodbo. Sedaj to popravlja. On trdi dalje, da je pogodba veljavna in da bi jo on zopet potrdil, ako bi prišla pred njega. Koncem vseh koncev ga je senatska zbornica prijela, zakaj je pogodbo podpisal, ako ni vedel za vse njene detajle. Na podlagi tega ga je senatska zbornica obsodila kot nezmožnega za njegov urad.

Senat bo s svojim glasovanjem te dni brezdvomno izrekel veliko nezaupnico mornariškemu tajniku. Govori se, da ako bo senat izrekel nezaupnico, da bo Denby sam prostovoljno rezigniral od svojega urada. Za slučaj, da bi se upiral, bo naprošen prezident Coolidge od senata, da zahteva njegovo rezignacijo. To je današnja slika oljnega škandala.

Lahko pa se slučaj popolnoma zaobrne. Nič ni tako umazanega, da bi se pred javnostjo ne dalo, umiti, kadar se spravijo na delo profesionalni političarji.

Toda eno je, ljudstvo, ki plačuje visoke davke trpi vse posledice takih le škandalov. Preiskave v kongresu in senatu stanejo na stotisoče, kdo jih plača kot davkoplačevalec. Zanimivi slični "špasi," ki jih čitamo s zanimanjem po časopisju stanejo nas na milijone vsako leto. Tako gre tudi sedanji oljni škandal na račun vseh davkoplačevalec naše Unije. Kedaj bo takih "špasov" konec?!

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

Harrisdale, Ia.

Dragi g. urednik: — Ravno sem prečital zadnje številko Edinosti, v kateri ste zgotovili lepe govore, ki so bili govornjeni na slovenskem katoliškem shodu v Chicagu. Že dolgo časa sem v Ameriki, pa lahko rečem, da kaj takega se še ni priredilo doslej med Slovenci v Ameriki. Kako izvrsten program in pa tudi kako jedrnat govori vsi po vrsti. Posebno mora biti agilen novi predsednik K. S. K. Jednote Mr. Grdina. Vsaj tako sklepam po njegovem jedrnatem govoru.

Resnično je, veliko bi se dalo doseči med nami Slovenci, ko bi hoteli le tisti, ki so dosejati zvesti ostali prijeti za delo z vso silo. Zato bi jaz prav rad videl, da bi se uresničile vse želje izražene v jedrnatih rezolucijah, ki ste jih sprejeli na tem shodu. Saj med katoliškimi Slovenci imamo dovolj inteligentnih mož, če vzamemo le našo častito duhovščino, katera je v prvi vrsti poklicana na to delo imamo veliko silo na naši strani. Zato bi tudi jaz želel, da bi naši gg. duhovniki bolj pogostokrat prihajali v javnost in dajali direktive lajkom in drugim katoliškim rojakom po raznih naselbinah. Je resnica, kakor je omenil g. Jerich v svojem govoru, da je zastoj vse naše delo, ako ne bo tega dela spremljala velesila tiska, ki bo udan našim idejam in načelom. Če se nasprotniki poslužujejo časopisja zakaj se ga pa ne mi, ko je vendar dokazano po preizkušnjah, da je časopis najvspešnejše orodje za vsako stvar. Od svoje strani povem, da bi bilo jako zanimivo, ko bi naši čč. gg. večkrat prišli v javnost. Vero in duhovnike se, po nasprotnih listih stalno napada in ravno od gg. duhovnikov ni nikjer nobenega odgovora. Je že res, da bo morda kdo rekel, da se duhovniku zdi prenemno fajtati s takimi brezverskimi izprienci, toda zapomnite si pa tudi, da prvi pregovor, kdor molči ta pritrjuje. Na svoja ušesa sem že slišal od takih ljudi, ki so bili nekdanji dobri v Illinoisu, ko

sem še v premogokopu delal. Rekli so, mora že tako biti kakor časniki pišejo, ker nihče nikjer ne odgovori, da ni res tako. Morda se bom kakemu s tem dopisom zameril, toda povedal sem svoje misli z dobrega namena, da bi se enkrat res začelo živahneje delati, tako kakor priporočajo jedrnat rezolucije.

Te dni imamo v tem kraju gorkejšo vreme. Snega pa imamo dovolj. Zapaló ga je nad 12 col v tem kraju zadnji teden. Ker je, kakor sem že omenil postaló zadnjih par dni gorkejšo vreme, je sneg že precej upadel. Imeli pa smo v januarju nekaj dni zelo mrzlih, da se ni bilo za pokazati na plan.

Za zemljo bo sneg jako koristen, ker navadno, kadar zapade mnogo snega je zelo dobra letina naslednje leto, to je že stari farmerski pregovor, ki je pa docela resničen. Zemlja se nekako pod snegom prepaca in je mnogo bolj rodilna, kakor pa če je brez snega in ostane trdo zmrznjena do spomladi.

Med tukajšnjimi farmerski se čez dalje bolj razširja ideja za kooperativni trg. N. pr. Capperjev tednik se je jako vneto zavzema za to idejo. Srednji in mali farmerski smo brez razlike zato. Niso pa veliki farmerski in renčmani, ker ti vodijo različne špekulacije s živino, kakor tudi pridelki. Ti vedo, da bi jih kooperativni trg oviral pri pehanju za mastnimi profiti. Zato marsikateri izmed teh odklanja kooperativni trg, češ, da ni dobra stvar in da bo več škodila kot pomagala.

V Atlanticu, od katerega smo oddaljeni le par milj se misli v kratkem organizirati kooperativni trg. Tako se sliši med farmerski. Koliko je za enkrat še gotovosti na tem se še ne da dognati. Parkrat smo že bili na sejah, kjer so pojasnjevali na kak način bi se ta "cooperative market" vodil. Farmerski bi namreč svoje pridelke prodajali za mnogo višjo ceno in konzumenti pa bi lahko kupovali za nižjo ceno življenske potreščine, kakor jih sedaj.

Razlika bi bila ta, da bi tretja stranka, ki vodi posredovanje med producentom in konzumentom popolnoma odpadla. Zakaj ta stranka spravi najmanj eno tretjino čistega dobička pri produktih.

Moj dopis se je hudo raztegnil zakar prosim g. urednika potrpljenja. Bom pa prihodnjič bolj kratek. Ob koncu še enkrat častitam vsem navdušenim prirediteljem katoliškega shoda v Chicagu. Tebi list Edinost pa želim najboljšega vspeha v sedanji kampanji. Ko bi mi bilo mogoče dobiti kakega naročnika bi šel takoj na delo v tem kraju, toda žalibog ni mi mogoče, ker sem tukaj tujec med tuji. Tukaj so povečini sami Nemci in Irci.

Farmer.

Leadville, Colo.

Čenjeni mi g. urednik: — Prosim dovolite mi nekoliko prostora v vašem cenjenem listu. Poročati imam, da je imelo pred kratkim naše Marijino altarno društvo svojo veselico za korist velikega altarja. Ob tej priliki se je tudi kolektalo za stranske altarje, za katere so darovali, kakor bo sledil tozadevni imenik darovalcev. Veselica sama pa se je tako sijajno obnesla, da je prinesla čistega \$800, kar je za našo bolj malo naselbino zelo pohvalno. Vsem blagim dobrotnikom, ki so pomagali, da je veselica tako lepo izpadla najlepša zahvala.

Za stranske altarje so darovali:

Mary Zaitz \$25.00; Francis Frankovich \$14.00; Rose Stibernich \$12.00; Mary Ruthby \$11.00; Anna Silovih \$10.00; Johanna Stibernich \$10.00; Angela Korotz \$10.00; Agnes Babich \$9.00; Mary Vidmar \$9.00; Rafaela Novak \$9.00; Polly Klune \$8.00; Johanna Bernatt \$7.00; Josephine Bradach \$7.00; Joe Matysich \$7.00; Joe Fabijan \$6.00; Mr. in Mrs. Temecanich \$6.00; Mary Zaitz Jr. \$5.00; Mary Gorman \$5.00; Josephine Yelene \$5.00; Mary Matkel \$5.00; Johana Micklich \$5.00; Mary Micklich \$5.00; Johanna Yammich \$5.00; Anna Kasun \$5.00; Mary Gornick \$5.00; Nellie Zaitz \$5.00; Mateus Malavec \$5.00; Nelimenovan New Castle Colo. \$5.00; Angela Stibernich \$4.00; Barbara Kochevar New Castle Colo. \$4.00; Johanna Kuss \$4.00; Agnes Krasovic \$4.00; Francis Hren \$4.00; Veronika Sever \$4.00; Francis Potlger \$3.50; Anna Gorsich \$3.50; Johana Potpachem Francis Zugel \$3.00; Kate Kambic \$3.00; Mary Gornick \$3.00; Barbara Gornick \$3.00; Joe Kostelec \$3.00; John Tamisick \$3.00; Ana Stalcer \$3.00; Joe Francis \$3.00; Joe Malensick \$3.00; Angela Zaitz \$3.00; Katarina Makar \$10.00; Mary Skala \$2.75; Johanna Hochevar 4th \$2.50; Johanna Kolenc \$2.50; John Ponikvar \$2.50; Josephine Kaplan \$2.25; Francis Sadar \$2.25; Dora Reemss \$2.25; Francis Vidrih \$2.00; Johanna Klun \$2.00; Johanna Smolich \$2.00; Johanna Sadar \$2.00; Mary Yammick \$2.00; Agnes Jakopich \$2.00; Agnes Westen \$2.00; Kate Mohar \$2.00; Johanna Okorn \$2.00; Martin Marcella \$2.00; Mary Butcher \$2.00; Frank Bonic \$2.00; Josephine Stevens \$2.00; Anton Besic \$2.00; John Shober \$2.00; Frank Mohar \$2.00; Joe Arazun \$2.00; Mary Melensick \$1.50; Agnes Fladga \$1.50; Alojzija Glarek \$1.50; Agnes Kerzan \$3.50; Andy Skocra \$1.50; Mary Klune \$3.00; Joe Wrsleek \$1.00; Frank Rutkey \$1.00; Geo Rutkey \$1.00; Josephine Hren \$1.00; Mary Hren \$1.00; Johanna Hochevar \$1.00; Aloizija Sadar \$1.00; Mr. Leo Mladich \$1.00; Anton Rodiah \$1.00; Mary Anzich Pueblo, Colo. \$1.00; Mary Volk Pueblo, Colo. \$1.00; Agnes Vedetich \$1.00; Tony Frankovich \$1.00; Harry Corzman \$1.00; Tony Boost \$1.00; Agnes Balich Jr. \$1.00; Mary Meštra \$1.00; Andy Francis \$1.00; Mary Glick \$1.00; Frank Kekel \$1.00; Mark Vlostnich \$1.00; Frank Yelnik \$1.00; Matt Savorn \$1.00; Toney Vedetich \$1.00; Angela Ambroz \$1.00; Toney Parich \$1.00; John Stibernich Jr. \$1.00; Sam Bravich \$1.00; Frank Hren \$1.00; Frank Bradach \$1.00; Matt Krebec \$1.00; Geo Yanukovich \$1.00; M. Orvan \$1.00; Agnes Russ \$1.00; Margaret Yartz \$1.00; Mary Matkel \$1.00; Mary Proprenich \$1.00; Frank Puh \$1.00; Joe Kerjan \$3.00; Julia Blatnick \$1.00; John Skala \$1.00; Martin Skala \$1.00; Dan Domyanich \$1.00; Mary Selak \$1.00; John Bradarich \$1.00; Frank Kosack \$1.00; Pat Smith \$1.00; Martha Novak \$1.00; Steve Mehelich \$1.00; Mary Mayrie \$1.00; Pete Brinsky \$1.00; Anna Gornick \$1.00; Katie Gornick \$1.00; Francis Hienz \$1.00; Rose Vidmar \$1.00; Louis Champa \$1.00; Louis Pahula \$1.00; Jerry Marolt \$1.00; Mark Silovih \$1.00; Anton Anzichich \$1.00; Miss Rehak \$1.00; Amalia Sever \$1.00; Joe Drobniak \$1.00; Eva Zalesnickar \$1.00; Polonia Mehle \$1.00; Angela Horvat \$1.00; Anna Popovich \$1.00; John Mehelich \$1.00; John Vedetich \$1.00; Rose Pesdris \$1.00; Frank Purkat \$1.00; Anton Krisman \$1.00; Anna Ponikvar \$1.00; Johanna Gradisher \$1.00; Joe Rozman \$1.00; Louis Bazlar \$1.00; Joe Zakrajsek 75c; Joe Gruden 55c; Rodja. Kolanj 50c; Anna Fintz 50c; Rudolf Gala 50c; Joe Barborich 50c; Joe Sovan 50c; Mark Russ 50c; Mary Klune 50c; Mary Kemle 50c; Anna Popskad 50c; Frank Sustarsich 50c; John Hervat 50c; John Savan 50c; Mary Novak 50c; Margaret Ponikvar 50c; Rosa Staponich 50c; Veronico Hrabek 50c; John Hrabek 50c; Tony Hobortok 50c; Frank Turseck 50c; Josephine Gremo 50c; Mary Slavko 50c; Matt Hudak 50c; Frank Adamich 25c; Anton

Resnico povedati, tako kakršna je ni nikoli nesramnost. Veliko bolj nesramno je prepisovati laži, otrobe, kakor se jih je drznil Pepček. Sicer pa Pepček, če je to tisti, ki se je hotel že nekoč s pomočjo svinčene kroglice ekspedirati s tega sveta, lahko najde, kar išče. Za danes mu povem samo toliko, da veliko boljše bo za njega, da študira pridno svoje preteklost, se bolj zanima za svoje lastne zadeve, predvsem za svojo ubogo zapuščenico ženo v starem kraju in za svojo deco. Za enkrat še prizanesem.

Ameriška Domovina je te dni razgalila lawndasko "gospodo" tako temeljito, da samo tisti, ki so sleni na oba očesa, ne bodo videli "gospode" takšne kakršna je. Toda pripravimo se, očka Zavertnik že svoje čeljusti mažejo, da bodo z njimi zavijali dejstva, kakor vedno. Gotovo ne bo tega kriv nihče drugi, kakor franciškani.

Da pod policijskim nadzorstvom ni prijetno biti je sedaj dobro podučen kvantač Zgaga. To zato, ker torbica ga silno hudo žuli! Je hudo, veste, če kdo ne more lajati, kakor bi rad!

Ja, predpust je. — Saj res, je rekel Pečanov Jaka. — No, pa ne bo nič, ne bo nič? — Kaj ne bo nič? — No ja, sam menda vedno ne boš. Ali si ne boš nobene poiskal? Kaj misliš vedno sam biti? Saj so še tvoj oče vendar tudi oženili, daj se še ti!

— Pečanov Jaka se je v zadregi popraskal za ušesi, ter je dejal: — Veš z mojimi očetom je pa bilo drugače, kakor je z menoj. Moj oče so se oženili pri moji materi, jaz se pa nimam kje!

Učitelj je razlagal v šoli, kako nastane blisk. Nazadnje je vprašal: "Kdo mi ve povedati razložek med bliskom in električno lučjo?"

Peterček: "Blisk je zastoj, luč pa ni, gospod učitelj."

Zet je spremljal v neke toplice na jug svojo debelo taščo, ki je tehtala 190 funtov. Sedi v železniškem vozu in premišljuje: "Torej moja taščica tehta 190 funtov. V toplicah, mi je dejal zdravnik be shušjala v enem mesecu za 19 funtov. Hvala Bogu; vzkljčne zet, čez deset mesecev se jo znebiti!"

Živinski trgovec se je zamotil v nekem mestu na semnju in pri tem zamudil vlak, ki je sprejemal tudi živino v posebni živinski voz. Ker je kupil na semnju lepega bika, radi tega ni mogel sam domov, marveč je moral počakati naslednjega dne. Da bi pa doma žena ne bila v prehudih skrbih radi njega, ji pošlje sledečo brzojavko: "Ker današnji vlak ne vzame bikov seboj, pridem šele jutri!"

V znani večnadstropni trgovini na Marshallfieldu v Filadelfiji leta neki gospod prvo vozno po vseh prostorih sem ter tja. Zgubila se mu je med ljudmi njegova žena v velikem "department storu." Neki prodajalec to opazi in ga vpraša: "Koga iščete, gospod?"

Gospod: "Ženo sem zgubil."

Prodajalec: "Žalne obleke se dobe v prvem nadstropju. Prosim izvolite!"

Semo 25c; Francis Full 25c; Mary Strell 25c; V. Marcella 25c; Anna Oresky 25c; Miss Benese 25c; Julia Vidmar 25c.

Blagim darovalcem bodi še enkrat izrečena najlepša zahvala in Bog plačaj, karkoli so storili za ta namen.

Za Altarno društvo
Josefina Bradach.

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

Bela in črna barva.

Ostaja le še, da spregovorim nekoliko tudi o beli in črni barvi, dasi se pravzaprav ne moreta imenovati barvi.

Bela boja nastane, kadar se žarki vseh drugih barv združijo. Tak žarek se more razdeliti, kadar gre zkozi stekleno prizmo, v druge barve. Črna barva nastane, če kak predmet vse svetlobne žarke posrka ali absorbira.

Bela barva je mrtva, mrzla barva. Bela luč ne kaže nobenih posebnosti; prazna je. Edinole neka svetloba ji ostaja. Zato dela utis le poleg drugih. Kadar se more z njimi primerjati. Vendar pa učinkuje tudi sama na sebi. Utis bele boje je prijeten, mehak; odvisen je bistveno od predmeta, na katerih se bela barva prikazuje.

Z belo bojo združujemo nehotne misel čistosti, zato je bila od nekdanj podoba neskaljene nedolžnosti. Ako se kaže v veliki obsežnosti, kakor n. pr. na snegu, nudi nam podobo veličastnega krasu, lesketajčega blišča. Čudno in pomenljivo je, da oko tega blišča dalj časa ne prenaša. V tem slučaju je bela barva, kakor luč sploh, živa podoba slave božje, katere ne more zreti nobeno človeško oko. Lepa podoba je tudi nadnaravne krasote, katero utisne dušam posvečujoča milost božja, ki nekako odseva krasoto božjo. S tem krasom morajo biti, kakor z ženitninsko obleko, okinčane duše, ako hočejo vstopiti v blažene dvorane večne luči.

Ko se je Krist pred očmi učencev na Taboru izpremenil, poroča pomenljivo sv. pismo, da so "bila njegova oblačila bela ko sneg (Matevž, 17)". Sv. Janez je zrl zveličane v nebeški slavi in bili so oblečeni v bela oblačila (Skr. razod., 7. Tudi angele slikajo v belih oblekah. Krščenci nosijo, ker so prerojeni za višjo luč, bele obleke. Črna barva je podoba žalosti, noči, teme, smrti in skrivnostnega prehoda z tega v drugo življenje.

S črno odejo zagrnemo rakev, črna obleka se rabi pri mrtvaškem opravilu. Za mrtvega je napočila noč, v kateri ne more več delati. Kakor nas opominja bela barva na luč, na dobro, tako črna na hudo, na duševno temo, v kateri tava hudobnež, grešnik. Zato piše sv. Janez (5, 20.): "Kdor hudo dela, sovraži luč in ne pride k luči."

To je skrivnostni jezik, katerega govore barve. Živ je ta jezik, zato mnogokdaj zapeljiv. Človek zre s slastjo in

strastjo na barve, postane nečimurn, pozabi na pravi vir luči in krasote. Kdor pa ta jezik prav ume, temu govori čisto, jasno, vznešeno, veličastno. Vsakega, ki je dobre volje, napolnjuje s skrivnostno slutnjo do višjega. Boje govore nebeški jezik.

Kako luč upliva.

To je luč v barvah. Luč pa vpliva poleg potom barv tudi sama na sebi na nas prav skrivnostno. Razsipa se na nas, kako smo veseli; odtegne se nam, kako postanemo žalostni. Pisatelj Novalis pravi o luči: "Luč nam razodeva, kako čudovito krasno je vse stvarstvo. V naravi je pravcati kralj. Luč zapoveduje raznim drugim močem, veže in razvezuje nebroj drugih vez, pokriva vso zemljo s svojo nebeško odejo."

Brez luči bi bila zemlja le velikanska mrtvašnica. Luč vzbuja življenje; vse življenje hrepeni po luči. Luči potrebuje rastlina, da se more razvijati, proti luči obračajo cvetlice pisane glavice. Če greš skozi gozd, zapaziš, da razprostirajo vsa drevesa svoje veje in vrhove proti ožvljajočemu nebeškemu svitu. Zemeljski sad, ki začne kaliti v kleti, pošilja dolge odrastlike na kraj, od koder prihaja žarek luči; sadje je na solnčnem kraju drevesa lepše, kakor na senčnem.

Kakor rastline, potrebuje luči vsaka stvar, da vspeva. Vse postane živo, ko zasije solnce, se prikaže luč. Tema mori, slabi, Stanovanja, kamor ne pride luči, so nezdrava. Laški pregovor pravi: "Kamor ne pride solnce, tja pride zdravnik." Napoleon je pogostoma poudarjal: "Vsi smo otroci luči." Vsakdo to skuša na sebi, če se po daljšem deževju naenkrat prikaže na nebu rmenno solnce. Zaide solnce, in bolniku se poldvoji bolečina, temna noč jih je prinesla. Vstaja jutranja zarja, in nov up se vzbuja. Ali je ta čudoviti upliv luči na vse življenje le slučajen? Kdo zamore to trditi?

Pisatelj Boehner pravi: "Videl sem sleporojenega, ki še nikoli ni videl žarka zemeljske luči. Otožen sem postal. Če bi se slepec mahoma odprie oči. Odprl bi se mu svet, ki bi ga moral napopniti z občudovanjem in radostjo. Nebo s svojimi zvezdami, solnce s svojo krasoto, cvetoči travnik, večerni žar gora, vse to bi ga prešinilo z neznanim veseljem. Ginjen same radosti bi hotel objeti nebo in zemljo, da bi objel očeta luči; čutil bi se skoraj potrdnega od krasote neskončne ljubezni, ki ga pozdravlja v vsakem solnčnem žarku."

PUST.

"Vsak kristjan nori enkrat v letu," je poročal neki Turek svojim sovernikom, ko se je povrnil iz Italije, kjer je prebil pustno dobo. In res so pustne šege in navade najbolj razširjene med krščanskimi narodi. A motili bi se, ako bi trdili, da jih je krščanstvo vpeljalo! Kakor po večini vsi krščanski prazniki, imajo tudi pustne navade svoje korenike v paganstvu. Naši paganski pradedje so tudi častili svojega pusta: Kurenta. Ko se je začela stara, betežna zima bojevati z mladostno pomladjo, se je staro in mlado nakitilo z vsegomečim zelenjem, prirejalo vesele plese in darovalo bogovom. Katoliška cerkev je sicer v začetku hotela zatreti te norosti — a končno jih je dovolila, ker so bile preveč vkoreninjene v ljudstvu.

"Karneval" se je že v zdavnih časih najbolj častil v Italiji. Iz vseh krajev sveta so hodili bogataši gledat v Italijo znameniti "corso" — obhod šem, našemljenih konj in pestro okrašenih vozov.

Svoj višek so dosegli, "corsi" v prvi polovici 18. stoletja. Njih vpliv se kaže še danes ponekod tudi med Slovenci. "Pustne šeme" so našemi in taki obiskujejo znanec, se udeležujejo plesnih zabav ali pa razsajajo po ulicah. Na Francoskem pa ženejo po ulicah mastnega vola, ki je ves okrašen s pisanimi trakovi in ki ima pozlačene roge. Ko je razposajenost šem, ki ga vodijo, na višku in ko se že bliža večer, peljejo vola v klavnico, kjer ga ubijejo.

Razposajeno vpitje in norenje traja skoro povsod do pepelnice srede. In še tega dne ne poneha popolnoma.

Na Španskem se pa tega dne začne šele pravo norenje. V Madridu se odpravijo meščani na trate zunaj mesta; tam se utabore kakor cigani, zanetijo ognje in kuhajo med petjem, vpitjem, hreščanjem dud in brenkanjem kitar. Ko se bliža solnce zatonu, pa pokopljejo slanika, kakor pri nas pusta: štirje možje neso na nosilnici malo rakev, v kateri se nahaja slanik. Za nosilnico hodijo šeme, ki pojejo žalostinke. Ko se sprevod približa kanalu, nagnejo nosilci nosilnico — in rakev s slanikom zdrsne v vodo.

ŠIRITE LIST EDINOST

JOHN R. RAYN

POGREBNIK

Cor. Sixth and Portland Str. CALUMETH, MICH.

Automobile za pogrebe, krste in ženitovanja na razpolago.

Kupčuje tudi s konji.

Vsem se toplo priporoča!

Finančna sila tega zavoda Jamči vam gotovo sigurnost!

POIZVEDOVALNI KOTI ČEK.

Vpr.: Prosim, pojasnite, kdo je bil Franklin?

Chicago, Ill.

Odg.: Franklinov je bilo v ameriški zgodovini več, ko so se proslavili na ta ali drugi način. — Najznamenitejši je Benjamin Franklin, ki je eden izmed očetov naše ameriške ustave. Rojen je bil v Bostonu, Mass. 17. jan. 1700. In je umrl v Philadelphiji 17. aprila 1790. Bil je najmlajši sin izmed 17 otrok Jozija Franklina, preprostega milarja (izdelovalca žajfe). Bil je najprej pri očetu pomagač, pa se mu rokodelstvo ni dopadlo. Šel se je učiti tiskarstva. Svoja mladostna leta je preživel v veliki revščini in pomanjkanju. Kot tiskar je ustanovil v Philadelphiji malo tiskarno in začel izdajati mali listič in pozneje vsako leto koledar. Zato se imenuje oče ameriškega časnikarstva. On je iznašel tudi strelstvo. Že l. 1754. je nastopil za večjo svobodo ameriških kolonij. Bil je tudi generalni poštar za Ameriko, katero službo je pa zgu bil radi svojega odločnega nastopa za pravice ameriških kolonij. Udeležil se je zborovanja, v katerem so ameriške kolonije sklenile deklaracijo neodvisnosti in je šel potem v Pariz in v Madrid prositi pomoči v boju za osvoboditev od angleškega jarma. Spisal je tudi več modroslovnih knjig.

Vprašanje. Kdo je bil Garfield?

Odg.: James Abraham Garfield je bil dvajseti predsednik Zdr. držav. Rojen je bil v Orange, Cuyahoga County v Ohio, t. j. pri Clevelandu. Umrl je 19. sept. 1881. v Long Branch N. J. Njegov oče je bil farmar, ki mu je pa umrl zgodaj in zapustil vdovo s 4 otroci. Niso bili ravno revni, vendar delati je moral zelo težko. Vsako zimo je šel za tri mesece v šolo. Čital je silno veliko in se tako sam sebe izobraževal. Naredil je vse skušnje za odvetnika. V državljanski vojski je krepko nastopil za sever. Bil je poveljnik cele brigade in dosegel zmago v vshodnem Kentucky. Pozneje je kandidiral za kongresnika in bil osemkrat izvoljen. 1. dec. 1880. je bil kot kandidat republikanske stranke izvoljen za predsednika, toda že 2. julija 1881. ga je nek Guitean na kolodvoru v Washingtonu ustrelil in smrtno ranil.

V pomirjenje.

On: "Za božjo voljo, kaj se je pa zgodilo?"

Ona: "Pomisli: mačka je vse kosilo požrla, ki sem ga danes za naju skuhala!"

On: "Uboga žival! Pa nič ne žaluj, ako bo mačka poginila, bom ti pa drugo preskrbel!"

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevažna pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom in vsem prijateljem in dobrotnikom lista Edinosti v Clevelandu in vsej državi Ohio naznanjamo da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Edinost in Ave Maria. Kakor tudi za knjige, tiskovine in oglase ter vse, ki je v zvezi z našim podjetjem.

Cenjene rojake in rojakinje prosimo, da mu grede pri tem težavnem delovanju za katoliški tisk na roke in mu pomagajo istega širiti, da se ga zanese v sleherni slovensko hišo v vsaki naselbini. Potreba za katoliški tisk je velika, kar menda ni treba še posebej povdarjati. Zato vsi na delo in pomagajte zastopniku, da list pridobi kar največ novih naročnikov.

NARODNO SODIŠČE PO STAREM OBIČAJU.

Nedavno se je dogodil v neposredni bližini Lovčena v Črni gori zanimiv slučaj, pri katerem so nastopili priprosti kmetje kot sodniki. V tistem kraju živi številno pleme Paštrovičev in član tega plemena Stevo se je vrnil pred nekoliko meseci iz Amerike. Mož ni bil več mlad, a zavedal se je vrednosti svojih dolarjev in hotel se je oženiti z najlepšo devojkjo Paštrovičev. A lepi Mari ni bil ženin všeč, kar je bogatega Amerikanca silno razdražilo. Sklenil je, da se maščuje. Najprej si je pridobil zagotovilo starišev, da mu bodo dali Maro za ženo in ko je zaslutil, da se lepa Mara ne bo več ustavljala prigrivanju starišev, poslal je snubca; ta se je vrnil z odgovorom, da je Mara pripravljena poročiti se z njim. Brž nato pa je poslal Stevo snubca v vas Bečiče, zaprosil za neko drugo devojkjo, razglasil svojo zaročitev z njo in tako Maro javno osramotil. Paštrovičev rod je bil do smrti užaljen in se je pripravil na krvno osveto. Tedaj pa je sklenil starosta občine Paštrovičev, da skliče narodno sodišče, ki naj sodi v tej zadevi. Na njegovo povabilo so se zbrali možje po starem običaju v samostanu blizu sv. Stjepana in so pričeli

razpravljati. Sodišče je razpravljalo dva dni in končno razglasilo sodbo: Stevo mora plačati občini 200 dolarjev globe, oženiti se mora z devojkjo iz Bečič, oče te devojke se tudi kaznuje z denarno globo, ker je moral vedeti, da je bil Stevo že poprej zaprosil Maro. Snubec, ki je prišel k Mari, mora biti kum na svatbi; prvi mladenič iz plemena, kateremu pripada Stevo, mora zaprositi Maro za roko, in njej je svobodno, da ga vzame ali odbije. S to razsodbo so rešili starišine dvajsetih Paštrovičevih plemen čast lepe Mare in preprečili krvoprelitje. Vsi prizadeži so sprejeli razsodbo brez vsakega ugovora.

ŽIVITE DOLGO

Počutite se 10 do 30 let mlajši!

Proti zaprtju, kislinam v želodcu, slabim jetram in za izboljšanje krvi je Bulgarski želiščni čaj najboljša medicina. Vzemite vročega, ko greste h počitku in premagali boste razne prehlade. Prodaja se po vseh drugerijah, ali pa jo dobite direktno od nas po zavarovani pošti 1 večji zavojček za \$1.25 ali tri zavojke za \$3.15 ali 6 zavojev za \$5.25. Naslov: **Marvel Products Company, 206 — Marvel Building, Pittsburgh, Pa.** (Febr. 14. in 28.)

VABILO

— NA —

CERKVENO SLAVNOST

v cerkvi sv. Jurija v So. Chicago

V nedeljo, 17. februarja 1924.

bo naselbina sv. Jurija v cerkvi in zunaj cerkve slavila srečno dokončano slikanje cerkve po slovenskem umetniku g. J. N. Gosarju. 28 slik kraso lepo, prostorno cerkev. Dragi! hočeš videti zares kaj lepega, pridi ta dan na slavnost!

VSPORED:

Ob 10 uri slovesna sv. maša.

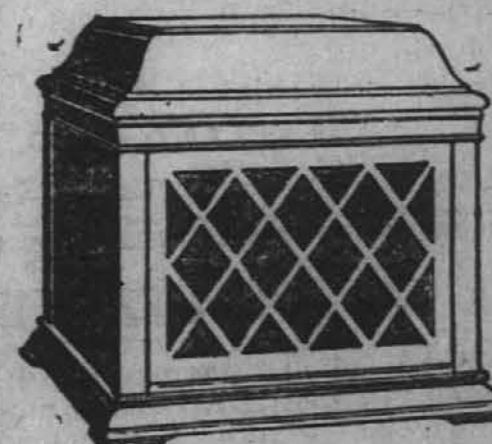
Ob 3 uri popoldne slovesni blagoslov cerkve in cerkvenih slik.

Ob 5:30 zv. pričetek slavnostnega banketa v Ewing Hall — v dvorani 95th Street.

OPOMBA: Vabilo je splošno in velja kot prijazno povabilo za cenjene okoličane, za prijatelje So. Chicaške naselbine in za vse domačine. Brez priwatnih vabil.

CERKVENI ODBOR.

ELY, MINNESOTA

GRAMOFONI

so pri zabavah kakor naša. Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in oglejte si jih. Imamo vsakovrstne slovenske in angleške plošče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izberbo moških blek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnje obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Kakor tudi galoše, "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROCERIJO imamo v zalogi vedno najboljšo, kakor se posebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA.

Phone: 104

Slovinci v Ameriki

otroci — njihovi roditelji — in roditelji onih, zaupajo svoje bančne poslovanje našemu zavodu — in vsaki izmed teh cenil uspeh svojega trajnega občevanja s to največjo Jugoslovansko banko v Združenih državah.

In Vi, kateri ne ulagate, niti ne investirate, ne gledate kje stanujete, prepričajte se, da je najuspešnejše za Vas, ako poverite Vaše bančne posle nam.

KASPAR STATE BANK

1900 — Blue Island ave. vogal 19. ulice.

CHICAGO,

ILLINOIS.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in najhitreje. PRODAJAMO ŠIFKARTE za vse parobrodskes družbe v Jugoslaviji in tukaj. Izdelujemo prošnje (affidavite) za doseljence.

Sledovi medvedjih kremljev.

Prevel P. Blanko Kavčič, O. F. M.

"Prosim, s kom imam čast govoriti?" odgovori Joliet in med tem zvije svojo brezovo lubje, in je položil na pristo mizo na stran.

"Vprašate me, kdo da sem, monsieur! Preživela sva tukaj na misijonski postaji zimo skupno, pa me ne poznate?"

"Do zdaj se še nisva nikdar srečala."

"Ne, nisva se srečala. Nisem ne za vas, ne za vašo družbo. A vendar sem rojen in vzgojen v Franciji, in sem potomec plemenite družine, kakor sieur Joliet. Jaz sem Štefan Dorval." Res, bilo je nekaj plemenitega v tej visoki, suhi postavi, kar je kazalo, da bi znalo, kar je trdil, resnica biti.

"Štefan Dorval," ponovi Joliet. "Po vsem tem, kar sem slišal od vas, monsieur, bi vas moral poznati."

"Niste slišali nič dobrega. Mirne duše lahko rečem, da v celi Kanadi nimam prijatelja."

"Da, ako je vse to resnica, kar se od vas pripoveduje, potem ste gotovo zaslužili kazen vlade."

"Ne vem, kaj se vse o meni pripoveduje in se zato tudi zelo malo menim," odgovori Dorval zaničljivo.

"In ali se ne bojite, da vas ujamejo in odvedejo v Quebec?"

Dorval se zravna ponosno pokoncu, polagano prekriža na prsih svoje žilave roke in pravi: "Mene odvesti v Quebec? — Monsieur Joliet, ne verjamem, če bi tudi dvajset mož kaj takega skupaj spravilo. Ne vem sicer kako, a prepričan sem, da bi jim ušel. Nisem hlastač, a v meni je več kakor prevejanost divjaka. Ako me je narava napravila za klativiteza, dala mi je tudi čudoviti nagon samobrambe. Ponavljam: nikdar me ne bodo spravili proti moji volji v Quebec, čeravno sem to že Bog ve kolikokrat zaslužil. Ni ga zakona, ki ga je vlada izdala, da ga ne bi prestopil. Prodajal sem whisky iz Quebeca na Tracy-jezero, tihotapil sem prepovedano blago, ropa l trgovske pošte, sploh storil sem vse mogoče hudobije. Tega vam ne pripovedujem zato, da bi se hvalil. Vem, da je bilo krivično. Sramujem se tega. Nastopil sem pot hudobije in sem na njej tudi vstrajal. Le enega nisem storil; svojih rok si nisem omadeževal s človeško krvjo, da, niti z indijansko. Nikdar nisem umoril človeka."

Nekaj časa je bilo vse tiho. Joliet se je čudil, kaj da je tega moža, ki ima toliko na svoji vesti privedlo v njegovo kočjo, in ga prisililo do te ispovedi. Obiskovalec pa ni vedel, kako bi začel, da bi povedal vzrok svojega prihoda, ali bolje, čutil je, da je pričel ravno narobe.

"Indijanec, 'Rdeči Medved', ne bo spremljal te ekspedicije," začne Dorval nanovo s spremenjenim glasom.

"Ne."

"Se li je že odpeljal v Quebec?"

"Pravili so mi tako," Joliet začuden premišljuje, zakaj neki se obiskovalec za vse to zanima.

"Ali ni bil en čoln pripravljen za štiri osebe?"

"Trije Lautopinove velikosti ga bodo že napolnili."

"Monsieur, prišel sem si izprositi eno milost."

"In ta bi bila?"

"Rad bi vas spremljal na tem potovanju."

Joliet je stopil k ognju, katerega plamen je kočjo razsvetljeval in preganjal iz nje večerni hlad. Tu se obrne in ogleduje svojega obiskovalca. "Monsieur," začne, ko je za-

gledal divji nakit obiskovalca, ki je bil oblečen po šegi Indijancev med katerimi je živel. "Jaz sem zastopnik Nove Francije, vi ste pa hudodelnik v očeh iste vlade. Dovoliti vam, da bi nas spremljali pri ekspediciji, bi bilo isto, kakor vzeti vas v državno službo. Ali ne sprevidite sami, da je vaša prošnja neizpolnjiva?"

"Tako je," in Dorval je stal nekaj minut molče tu. "Prosim, poslušajte me še en trenutek," začne potem zopet. "Ali ni za človeka, ki je zlo delal nikakoršne nade več? Ali mora za vedno ostati izvržek iz človeške družbe? Ali zanj ni nikakoršne priložnosti poboljšanja več? Ali je zanj res ni druge rešitve več kakor ječa ali smrt? Bili ste ravnokar pri službi božji, v kapelici —"

"Da, in bila je zelo v srce segajoča," prekine ga Joliet. "Nikdar še nisem slišal P. Marquette s tako pobožnostjo govoriti."

"Bil sem v kapelici. Ne vem, zakaj sem prišel, a bil sem tam in ko sem tamkaj stal, ter ga poslušal, sklenil sem postati drug, boljši človek. Moram in hočem zapustiti to divje življenje in se vrniti k poštenosti. Hočem začeti svoje krščanske dolžnosti zopet spolnovati. Pa — ali moram zato najprej v kaki francoski ječi ginoti? Ali ni druge poti, da začnem boljše življenje? Ali ne bi mogel delati v francoski službi, in ko sem enkrat dokazal, da nisem več zločinec, ali ne bi mogli izprositi od Frontenaca zame pomiloščenja? Ako mi odklonite svojo pomožno roko, kako naj se poboljšam? Monsieur, svečano vam obetam, da bo Štefan Dorval, ako dobi to priložnost za poboljšanje, od te minute dalje popolnoma drug človek!"

Dorval zopet prekriža svoji roki na prsih in s spoštovanjem pričakuje odgovora.

Tudi Joliet molči.

"Ponavljam, monsieur, ponavljam še enkrat, da državi lahko veliko koristim," nadaljuje Dorval, ker je Joliet še vedno molčal "pa tudi veliko škodujem. V zapor nočem. Kakor sem že rekel, — in ni ga, ki bi me tje kaj spravil. Pa če mi izprosite tudi takoj pomiloščenje, nimam prijatelja, ki bi mi pomagal zaslužiti si kruha in tako bi bil prisiljen vrniti se k mojemu divjemu življenju. Ako pa ne dobim pomiloščenja, mi ne preostane nič drugega, kakor ostati nadalje sovražnik brezsrčne vlade in ostati nadalje divjak. Ako mi pa dopustite delati za vlado in mi date priložnost dokazati, da sem pomiloščenja vreden, potem lahko ostanem v tej službi. Dorvalova puška bo njeno varstvo, njegovo poznanje divjakov in njih zvijač bo njena bramba in njegova zvestoba v službi Nove Francije bo slednjič dokazala, da Štefan Dorval ni bil nikakoršen prazen bahač."

"Nimam nobenega vzroka dvomiti nad odkritosrčnostjo vaše obljube," odgovori zdaj Joliet, "vendar vaš predlog je tako izreden, da moram imeti časa, da ga premislim."

"Potem bom do jutri zjutraj počakal na vaš odgovor," odgovori Dorval in hoče zapustiti kočjo.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN ...
VE. Izdeluje MOŠKE OBLEK ...
in ceno.

AKO STE TUDI VI

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad je v Vašo korist, da pišete naši trdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za Vas pomenilo najboljšo postrežbo, zaradi katere je naša trdka splošno znana in priporočana! Imejte to na umu!

RAVNO TAKO JE V VAŠO KORIST, ako nam poverite vse posle, ki so v zvezi z dobavo Vaših sorodnikov in prijateljev iz starega kraja. Naša trdka vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od katerih so se mnogi javno zahvalili za točno postrežbo! —

::: Pošiljanje denarja. :::

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemu na dom ali zadnjo pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljatve se nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejememo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potom brzojavnega pisma, ali pa direktnem brzojavu.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzojavno.

Za obilna naročila se Vam priporoča

SLOVENSKA BANKA

Zakrajsek & Cesark

70 — 9th AVE.,

NEW YORK, N. Y.

IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)
gostom grozil z nožem. Med potjo ga je pa Pernek napadel ter mu zadal 18 smrtnih ran z nožem.

Samomor ali nesreča?

17. januarja so našli v sirotišnici v Mariboru 57-letno postrežnico proti tuberkulozne lige, Evgenijo Kranjec mrtvo v njeni sobi. Soba je bila polna svetilnega plina, ki je uhaljal iz odprte cevi ter zastropil na postelji spečo postrežnico. Dosedaj se še ni dognalo, ali gre za nesrečo ali za samomor.

Tat v vlaku.

Uradnemu slugi okrajnega glavarstva v Ljutomeru Antonu Miljavcu je narezal neznan žepar med vožnjo iz Maribora v Ljubljano notranji žep v suknjiču in mu ukradel črno usnjati denarnico, v kateri je imel bankovec za 4000 kron, 8 bankovcev po 400 K. za 200 kron, drobica in pa zdravniško spričevalo. Mož je nagrešil listnico, ki jo je imel še v Mariboru šele v Ljubljani.

Davčne klečče za bogataše v Nemčiji.

Nemška vlada je po vseh inozemskih razkošnih kopališčih nastavila svoje agente, ki pazijo na goste iz Nemčije. I-mena teh gostov pošljejo nemškimi oblastem, ki nato tem ljudem, ki imajo dovolj de-

narja, da ga zapravljajo v inozemstvu, napokajo nove davke. Razen tega bo nemška vlada uknila potna dovoljenja za zabavna potovanja.

Sreča je opoteča.

"Včeraj sem imel pri tatvini izredno srečo; danes jo je pa imela policija, ko me je vjela."

ŠIRITE LIST EDINOST

NAZNANILO!

Rojakom Slovencem naznanjam, da sem pričel na svojo roko mizarstvo in tesarsko obrt. Sprejemam nova, kakor tudi dela za popravo. Barvam hiše znotraj in odzunaj. Varnišam in vsa druga dela spadajoča v to obrt.

Rojakom se priporočam v naklonjenost!

FRANK MARLEY

2300 — So. Hoyne Ave.
CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 2115.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam ob nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV, ŽELEZ
IA. KLJUČAVNIC IN
STEKLA.

Naiboliše delo, nainižje cene.

Prezvamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenske papir.

LETNA RAZPRODAJA

po znižani ceni

ZA MOŽE IN FANTE

OBLEKE in POVRŠNE SUKNJE

na katerih si sedaj gotovo pri hranite

od 25 do 30%

Vsaka obleka je iz najboljšje izdelovalnice in je narejena natančno po kroju, kakor to zahtevajo okoliščine znanega "ATLASOVEGA" vzora.

VSE \$30 površnje suknje in obleke so sedaj \$19.50
VSE \$35. površnje suknje in obleke so sedaj \$22.50
VSE \$40. površnje suknje in obleke so sedaj \$23.85
VSE \$45. površnje suknje in obleke so sedaj \$28.50
VSE \$50. površnje suknje in obleke so sedaj \$33.50
VSE \$60. površnje suknje in obleke so sedaj \$38.50

Hlače vsake vrste za može in fante, kakor tudi obleke za dečke in površnje suknje so jako znižane pri tej razprodaji.

PRIDITE IN OGLEDITE SI NAŠE PONUDBE!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA,

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

Trikrat na dan

je treba jesti in logično temu trikrat na dan kuhati. Gospodinja pa mora vedno računati kaj bo pripravila za zajterk, kosilo in večerjo, da bo zadovoljila tiste, za katere kuha.

V kolikor se tiče mesa se dobi najboljšega, pa bodisi sveže meso, suho prekajeno, perutnino ali druge vrste meso pri našem domačem mesarju

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 — West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Prave KRANJSKE DOMA NAREJENE krvave in mesene vedno na razpolago! Pridite po nje!

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno urejeno mlekarno. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno najboljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

POZOR DRUŠTVA IN POSAMEZNIKI!

Slavnim društvam v Chicago in okolici naznanjam, da imam na razpolago izvrsten "PICNIC GROVE" z moderno plesno dvorano, za razne piknike in veselice. Ako ste se odločili prirediti piknik na deželi sporočite mi ali pa osebno pridite, da se vam da in prestor zagotoviti. Pozneje bo "grove" oddan in morda ne boste imeli prilike.

POSAMEZNIKOM, ki žele v vročih poletnih dneh počitnic na deželi, naznanjam, da bolj lepega in pripravnega kraja je težko dobiti. Pri meni dobite sobo stanovanje, hrano in vse. Mimogrede tega kraja teče velika reka "Fox". Za goste imam na razpolago čolne. Kdor rad ribari ima najlepšo zabavo. Prihodnje vaše počitnice preživite v tem lepem pajzarnem letovišču. Semkaj se pride z Northwestern železnico. Z Avtomobilom pa iz Chicago po Lake street skozi Elgin in Algonquin, Ill. Cesta je tlakovana vsekaki. Za vse zadeve pišite ali pa osebno pridite na:

Anton Mladič,

Letovišče in Reštavracija.

RIVER ROAD

ALGONQUIN, ILL.